

SVITANIE

Časopis farnosti sv. Michala Archanjela v Závode

číslo 2/2006

ročník 7

Začnime vajíčkom

U nás na dedine to majú gazdiné jednoduché. Zájdu raz denne do kurníka a ošatka plná vajíčok ich ušetrí od vystávania s vozíkom pred pokladňou v supermarketete. Nasleduje letmá pochvala pre usilovné nosnice, hrst' zrna do válova a cestou do kuchyne jednoduchý výpočet: päť vajíčok budem potrebovať na piškótové cesto, desať na vajíčkový syr, pätnásť na farbenie a desať uvarím na tvrdo k údenému mäsu a veľkonočnej šunke.

Hladkajúc v ruke krehký zázrak sa gazdiná podchvíľou zamyslí: prečo je práve vajíčko jedným zo symbolov Veľkej noci? Pod

škrupinkou z vápnika skrýva žlto-bielu predstavu o voňavej praženici, pri neopatrnosti hrozbu salmonelózy, ale predovšetkým možnosť a nádej pre vznik nového života. Je len na nás, ktorú z ciest jeho použitia si vyberieme. Veľká noc - tých pári dní, ktoré vždy prídu po prvom jarnom splne - je príslušom preplneného stola, hrozbou zvýšenia hladiny cholesterolu či alkoholu v krvi, no najmä úžasným obdobím duchovnej obnovy. Každodenné ľudské balansovanie medzi pravdou a lžou, dobrom a zlom, nádejou a rezignáciou dostane odrazu jednoznačný smer. Viera v silu **lásky**, ktorá roztopí aj najtuhší ľad, **vítazstva**, ktoré ukáže chrbát ničote a smrti, a **odpustenia**, ktoré v zárodku zotrie každé zlovestné slovo, je s každou veľkonočnou minútou mocnejšia a mocnejšia.

Film Umučenie Krista sa končí veľmi silným momentom. Obrovská ťažká slza padne z výšky do pozemského prachu. Napriek bolesti, sklamaniu a poznaniu všetkých slabostí Boh dokáže milovať ľudí. Treba väčší dôkaz o nekonečnom rozmere jeho vzťahu k nám? Ak náhodou treba, Veľká noc ich ponúka neúrekom. Môžeme si ich vyskladať ako mozaiku. Začnime napríklad obyčajným vajíčkom...

Ivana Potočnáková

Správa o priebehu prác na Pastoračnom centre č.2

Po vyhotovení a dodaní projektu PASTORAČNÉHO CENTRA , koncom apríla 2005 začalo sa stavebné konanie na miestnom stavebnom úrade v Závode u p. Ing. Mrázovej .

Koncom mája 2005 bolo vydané búracie povolenie a následne sa začali búracie práce na stávajúcom objekte. Z objektu , za pomoci pracovníkov Obecného úradu v Závode , bol vyvezený nepotrebný materiál ,nábytok a zariadenie. Vprednej časti objektu boli vybúrane a zasypané dve malé pivnice a znížená podlaha cca o 50-60 cm. Nakol'ko celý objekt bol zamokrený, neizolovaný, museli sme mokré murivo sanovať a dodatočne zaizolovať proti vlhkosti. Riešili sme to formou pdrezania muriva a dodatočným vložením špeciálnej hydroizolácie . Tieto práce vykonala špecializovaná firma . Po ukončení týchto prác sme pristúpili k zbúraniu zadnej nepotrebinej časti objektu . Tieto práce zabezpečila firma KOVEL , p. Jozefa Kopiara, ktorý nezištne a bez nároku na úhradu poskytol autá a techniku na búranie odvoz sute a úpravu terénu . Po zbúrani zadnej časti objektu sme pristúpili k riešeniu statických porúch objektu a zabetónovaniu základov novej zadnej časti prístavby objektu.

Taktiež zabezpečila a poskytla nielen mechanizmy , pracovníkov , ale aj betón a toto vsetko bez nároku na úhradu . Po vymurovaní novej zadnej časti prístavby, kde je riešené schodisko do podkrovia , WC a sprchy , sme položili stropy a začali rekonštrukciu starej strechy a stropov. Odstránili sme starú krytinu , latovanie a komíny. Následne sme ošetrili drevené krovky a konštrukcie sanačným nástrekom , dostavali nový komín a spevnili staré stropy ocel'ovými nosníkmi. Po týchto prácach nastúpili tesári, ktorí spevnili staré krovky , vyrovnali starú strechu, dorobili novú nad zadnou a prednou prístavbou , dorobili vikiere ,parozábrany a položili novú krytinu . Medzitým prebiehali stavebné úpravy vnútorných priestorov objektu . Boli osekané staré zavlhnuté omietky , domurované nové priečky , vyrovnávacie omietky , vybraté staré okná a dvere, zateplené stropy,vybetónované podlahy a začaté elektroinštalačné práce . Po dokončení strechy , klampiarských prác a zateplení starej časti obvodových stien sme stavebné práce ukončili a objekt provizórne uzavreli na zimu. Počas zimy prebiehali práce na elektroinštalačiach a výrobe nových okien, ktoré boli vo februári 2006 osadené. Okná vyrobili a osadili bratia Horváthovci . V tomto čase prišlo aj ku krádeži a poškodeniu elektroinštalácie, ktorú neznámy páchatel' poškodil tak , že poodrezával medené káble a spôsobil tak škodu cca za 10.000,- Sk . V marci 2006 boli vykonané hydroizolácie podláh a v apríli sú plánované práce na vodoinštalačii, odpadoch a zrealizovanie podlahového vykurovania.

V Závode 30.3.2006

Pavol Ž Á K

Téma dňa

Benedikt XVI. Boh je láska

Pohania mali chrámy pre svojich Bohov. Tam žili ženy, ktoré ponúkali „božské opojenie“. Boli to chrámové prostitútky, v skutočnosti nie bohyne, ale zneužívané ľudské bytosti. Starý Zákon so svojou vierou v jedného Boha sa postavil proti takejto forme náboženstva. Ale neodmietol eros ako taký, iba vyhľásil vojnu ničivému prekrucovaniu lásky.

Kresťanstvu v minulosti sa vyčíta, že bolo neprajním toho, čo je telesné. A naozaj tendencie v tomto zmysle tu vždy boli. No spôsob, akým je dnes zvelebované telo, je plný klamu. Eros, degradovaný len na sex, sa stáva tovarom a aj sám človek sa stáva tovarom. V skutočnosti je to degradácia ľudského tela. Kresťanská viera, naopak, človeka vždy považovala za dvojjediné bytie- *dušu a telo*. Človek sa skutočne stáva sám sebou, keď sa duša a telo stretnú v intímnej jednote. Lásku nemožno iba dávať, musím ju aj prijímať ako dar. Človek sa môže stať prameňom, z ktorého potečú prúdy živej vody (Jn 7, 37-38). Ale aby sa stal takým prameňom, on sám musí piť stále znova z toho prvotného pôvodného prameňa, ktorým je Ježiš Kristus v Eucharistii. Eucharistia, ktorá sa nepremieta do skutkov lásky, je znehodnotená. Lásku možno prikázať, lebo nám bola najskôr darovaná.

Ak v mojom živote úplne vynechám pozornosť voči blížnemu, budem chcieť byť iba „zbožný“ a plniť si svoje „náboženské povinnosti“, vytratí sa aj môj vzťah k Bohu. Podľa Ježiša, ktorokoľvek ma potrebuje a ja mu môžem pomôcť, je môj blízny. V podobenstve o poslednom súde sa rozhoduje o prázdnote alebo hodnote ľudského života podľa množstva lásky. Len služba blížnemu otvára moje oči, aby som videl, čo pre mňa robí Boh, a ako ma miluje. K dosiahnutiu lepšieho sveta prispievame len tým, že konáme dobro teraz a v prvej osobe, so zanietením a všade tam, kde je na to možnosť, nezávisle od stranických programov. Marxizmus učil, že iba revolúcia proletariátu a kolektivizácia urobí svet spravodlivým. Tento sen sa rozplynul.

Hlavnou úlohou politiky je spravodlivé usporiadanie spoločnosti a štátu. Štát, ktorý by nebol organizovaný na spravodlivých základoch, by sa zmenil na veľkú „bandu zlodejov“. Preto aj veriaci laici majú pracovať na spravodlivom usporiadaní ľudskej spoločnosti podľa sociálnej náuky Cirkvi.

Uskutočňovať lásku, a tak umožniť Božiemu svetlu, aby preniklo do sveta- na to by som chcel všetkých pozvať touto encyklikou.

Historické okienko   **Nech pozhovie Vaša Vznešenosť!**

Písal sa práve 12.júl 1823, keď Závod prežíval veľkú udalosť. Na nohách bola celá dedina. Ľud očakával veľkú návštevu. Nazrime teraz spoločne do farskej kroniky a prečítajme si, kto nám to spôsobil taký rozruch, že každý kto len trochu vládal ,prišiel, aby návštevu pozdravil:

**„....Roku 1823 prechádzal cez Závod Najvznešenejší
Popredný, ostrihomský arcibiskup, Alexander
z Rudny v sprievode celého svojho cirkevného dvora,...“**

Pre úplnosť ešte dodám, že okrem „celého cirkevného dvora“ boli prítomní aj trnavský vikár, najdôstojnejší Jozef Štrajter , šaštínsky arcidiakon najdôstojnejší pán Alex Jordánsky a vicearcidiakon svätojánskeho dištriktu Matej Heldom.

No a teraz k samotnej návšteve. Jej priebeh správca farnosti zaznamenal nasledovne:

**„....Najvznešenejší sa zastavil pred farou a
najdôstojnejším pánom Alexiom Jordánskym,
šaštínskym arcidiakonom, pred dverami
fary ohromnou rečou pozdravený, zostúpil
z voza a po vstupe do miestnosti zase
dištriktuálnym vicearcidiakonom Matejom Heldom
krátkou rečou poctený, po krátkom čase,
ked' vypil pohár vody, sa ponáhl'al
smerom k Šaštínu, kde nasledujúceho dňa celebroval slávnostnú
omšu....“**

Návšteva osobnosti mimoriadneho významu prebehla len veľmi krátko. Čítame doslova že: „.... po krátkom čase, ked' vypil pohár vody...“. V očiach dnešných ľudí to možno vzbudí úsmev. Poviete si "Ved' vypil pohár vody a odišiel. A oni z toho robili divadlo."

No po pravde povedané náš národ mal pred sebou ešte d'alekú a trnítu cestu, na ktorej konci malo byť jeho uznanie, sloboda a vlastný štát.

A tu zrazu sa zjaví Slovák, ktorý naozaj niečo znamenal..

Alexander Rudnay sa narodil 4.10.1760 vo Svätom Kríži nad Váhom (dnešné Považany), v zemianskej rodine, ktorá vychovala 12 detí. Študoval v Nitre, Bratislave, Budíne. V roku 1783 ho v Trnave vysvätili za knaza. Po 23 rokoch knázskej praxe v rôznych farnostiach sa stal ostrihomským kanonikom a rektorm seminára v Trnave.

Jeho žiakom bol napríklad aj Ján Hollý. V roku 1808 sa stal titulárnym biskupom anserienskym, v roku 1815 bol vymenovaný za sedmohradského biskupa, získal hodnosť štátneho tajného radcu a stal sa napríklad aj správcom celého katolíckeho školstva v Sedmohradsku, atď. Nemôžem tu pre nedostatok priestoru menovať všetky jeho funkcie a hodnosti, no záujemcovia si jeho životopis veľmi ľahko nájdú na internete alebo niektoj knižnici.

Spomeniem tu ale jednu kuriozitku. Dňa 12.7.1819 sa stal ostríhomským arcibiskupom a uhorským prímasom, zároveň najvyšším sekretárom a kancelárom uhorského kráľovstva.

Dňa 12.7.1823 teda presne štyri roky po svojom menovaní a ustanovení prechádzal Závodom.

Vidíme teda, že spôsobený rozruch vôbec neboli neoprávnený. Išlo a dodnes ide o jedného z najväčších Slovákov vôbec!

A to som ešte nespomenul udelenie Veľkého kríža Radu sv. Štefana a na návrh panovníka a bulou Leva XII. jeho inkorporovanie do kardinálskeho zboru (15.12.1828). Rok pred svojou smrťou korunoval 28.9.1830 v Bratislave najstaršieho syna cisára Františka II. a princeznej Márie Terézie Neapolskocílskej, Ferdinanda I (prezývaného ako „Ferdinand Dobrotivý“) za rakúskeho cisára a českého i uhorského kráľa.

Rudnay sa stal známy aj svojim výrokom „Slavus sum, et si in cathedra Petri forem, Slavus ero“ - teda „Slovák som, a keby som bol i na stolci Petrovom, Slovákom zostanem“.

Toľko v skratke k tomuto veľkému mužovi slovenského národa. Školáci sa oňom učia a možno si ho i lepšie zapamätajú, ak si spomenú, aký rozruch spôsobil ked', nás navštívil.

Pri jeho príchode bola prednesená i slávnostná reč. Podávam ju tu celú a pôvodnú teda neupravovanú. Jej zvláštny sloh patril tej dobe, a keď z nej nič nepochopíte, nečudujte sa. Nebudete prví ani poslední. Na čom sa ale určite zhodneme, bude jej vznešenosť. Tak čítajme:

**Pozdravenie Najvznešenejšieho Popredného Prímasa
Alexandra z Rudny, prechádzajúceho cez Závod 12. júla 1823,
hovorené najdôstojnejším pánom Matejom Heldom, vicearcidiakonom
svätojánskeho dištriktu:**

**Nech pozhovie Vaša Vznešenosť!, aby počas prechodu
cez časť vicearcidiakonského svätojánskeho dištriktu,
ktorému Vznešené Dôležité (veci) Vašej Vznešenosťi
láskavo ma ráčil postaviť do čela, v dušiach
všetkých opatovaných duší tohto dištriktu
pociťovanej radosti (som vyslovil) úprimné hlboké
blahoželanie.**

**Nech tu neprednesiem nič, čo ani miestu vhodné,
ani krátkosťou času odmerané by
rušilo, že trpežlivosť Vašej Vznešenosťi
som sa odvážil zneužiť.**

**A jednako nech Vaša Vznešenosť dovolí, aby
v mene mojich spolubratov som sa najvrúcnejšími modlitbami
modlil: Nech nám Vašu Vznešenosť**

zachová na tejto ceste, na ktorú sa podujal pre Božiu čest'
(a) pre spásu duší, Najvyšší

**Boh zdravého a bez úrazu, aby neúnavnej
starostlivosti v povznesovaní náboženstva a príkladom horlivosti
Vašej Vznešenosťi v čo najdlhšom**

**slede rokov sme sa radostní s úžasom prizerali a aj
obdivovali, čo akoby na príklad hľadiaci**

**sa budeme snažiť s úprimnou túžbou (dosiahnuť) a nič v nás
nech nie je (také), čo by od takých veľkých príkladov oddelilo,
totohľa je (vec), ktorú jedným srdcom, jednými ústami všetci
sl'ubujeme!**

**Napokon sa s najvrúcnejšími túžbami modlíme, aby
na tejto apoštolskej ceste idúcu a vracajúcu sa
Vašu Vznešenosť sprevádzal Boh skrze svojho
anjela pokoja.**

Vtedajší správca našej farnosti kňaz Juraj Zápražný bol nepochybne človek veselej povahy. Vo farskej kronike nám zanechal i zábavnú chronostiku na prechod „Jeho Vznešenosťi „ Prímasa cez Závod. Ide i latinský nápis, v ktorom sú zvýraznené určité písmená. Predstavujú najčastejšie letopočet. Príde niekto z Vás na to, čo nám chcel autor touto chronistikou povedať? (Pre tých, ktorí majú radi tajomstvá, podotýkam, že podobným spôsobom sa v stredoveku šifrovali aj rôzne tajné odkazy. Možno aj tu v Závode na Vás čaká dajaké prekvapenie...)

ECCe saCerDOS MagnVS!
 VIſItans pIetate paterna oVes sVas.
 PrInCeps ALeXanDer a RVdna
     transIt per ZáVoD
 et Contra Oras SassInIenses Lc̄te properat
 VIVat Is nobIs DIV feLIX et faVstVs
     VegetVs sIt In pLVres annos,
 fInItIs post hēC prospere CVrIs terrenIs
     cterne beatVs CoronetVr In CoeLIs;
 Ita optat CvratVs ZaVoDIensIs
     eIVsqVe popVLVs totVs.

V preklade:

Hľa, veľkňaz!
 Navštíviac s otcovskou láskou svoje ovečky
     Popredný Alexander z Rudny
         prechádzal cez Závod
     a k šaštínskym hraniciam sa radostne ponáhľa.
     Nech ten nám žije dlho šťastný a zdarný.
     Nech je svieži po mnohé roky,
     po skončení týchto pozemských starostí dosiahnuť úspech,
         večne blažený nech je korunovaný v nebi;
         tak želá závodský správca
         a celý jeho ľud.

Pre záujemcov ešte podotýkam, že knyaz Juraj Zápražný je pochovaný na našom cintoríne. Na jeho obnovenom hrobe má meno v pôvodnom znení: Georgius ZAPRAZSNY. Ked' pôjdeme okolo, venujme mu našu tichú spomienku...
 Pozn.: Všetky texty z farskej kroniky prekladal Mgr. Pavol VRABLEC

Portrét Alexandra Rudnaya nájdeme napríklad aj na poštovej známke, ktorá vyšla na Slovensku v roku 2002.

P.V.

.....a vtedy som pocítil Božiu prítomnosť

Kruhová dúha

Dozvedel som sa, že skupina Závodčanov sa o pár týždňov chystá do Medžugorja. Toto miesto som navštívil niekoľkokrát a rád sa podelím o jeden silný zážitok.

V roku 1996 som po prvý raz s rodinou navštívil toto zvlástne, požehnané miesto, kde sa nebo dotýka zeme, ba kde nebo ide ešte hlbšie, až do ľudských sŕdc. Vrátili sme sa domov ako z návštevy rajskej záhrady. Naša suseda sa ma hned' po návrate spýtala, či som v tom Medžugorjí videl aj nejaký zázrak. Vtedy som jej odpovedal: „Áno, videl som zázrak. V komunite Cenacolo [Čenákolo] som videl 62 vyliečených narkomanov!“

S komunitou Cenacolo úzko súvisí aj udalosť, ktorú vám chcem opísat'. Stalo sa to o niekoľko rokov neskôr, to sme do Medžugorja putovali už vari piaty raz. Každý deň sme sa zúčastňovali programu v rámci Festivalu mladých, ktorý tu poriadajú vždy na prelome júla a augusta.

Stat' z Biblie o potope sveta iste každý dobre pozná. Aj jej záver, ked' Boh, akoby na znamenie obnovy života, zavesil pod nebeskú klenbu oblúk dúhy. Komunita Cenacolo talianskej sestry Elviry Petrozzi prevzala tento symbol - dúhu, čo pre nich znamená koniec starého života (s drogou) a začiatok nového života s Ježišom-Záchrancom. Takže na tričkách „čenákolistov“ svieti krásna

dúha.

Vypočul som si niekoľko ľudských príbehov vyliečených narkomanov a poviem vám - čo svedectvo, to úžasný strhujúci román mladého človeka. Bez obalu rozprávajú o tom, ako ešte donedávna boli vyvrheľmi ľudskej spoločnosti a jedného dňa ich láskavý Boh „divným spôsobom“ našiel: „Ako perlu na smetisku, zdvíhol ma, očistil a povedal: „Teba, syn môj, dcéra moja, chcem mať vo svojom nádhernom náhrdelníku...“

Započúvali sme sa teda do programu „čenákolistov“. Deň bol krásny, horúci, len sem-tam po nebíčku plával taký biely chumáčik. Ešte som si pomyslel, že ten sotva badateľný vánok ich posúva tak, že sa ani nedostanú pod Slnko, aby nám urobili trochu tieňa. Odrazu som si všimol, že slnečný jas akoby slabol. Čo sa deje? Žeby sa obláčiky umúdrili? Pozriem nad seba, obláčikov nikde, naproti tomu sa objavila taká vlásočnicová oblačnosť, také fúzy, či vlasy, neviem to ináč pomenovať. Prosto boli tam a nastlali sa pod Slnko tak, že bolo možné voľným okom (!) pozerať do Slnka bez toho, aby vás oslepovalo. Tu som si všimol, že na tých „vlásočniaciach“ sa na protiľahlých koncoch diagonálly (Slnko v strede) objavili dva kúsky dúhy. Najskôr len také malé a vzápäť sa začali po kružnici so stredom „v Slnku“

Tieto „polkruhovité podkovy“ boli čoraz dlhšie a ich konce sa približovali k sebe, až sa za chvíľu spojili. Vytvorila sa nádherná kruhová dúha, v jej strede Slnko. V živote mi nenapadlo, že by dúha mohla vzniknúť aj takto. Dole temer šero, hore nádhera! Za bieleho, horúceho medžugorského dňa!

Tento krásny úkaz trval asi 10-15 minút, potom sa „dúhové poloblúky“ rozpojili na tom mieste, na ktorom sa predtým spojili, „podkovy“ pomaly po kružnici symetricky ustupovali, až

celkom zanikli. A div sa svete, zrazu boli „vlásočnicové“ oblaky preč, horúci medžugorský deň pokračoval, rovnako ako program čenákolistov (oni to vôbec neregistrovali!) a len tu i tam po oblohe plával biely chumáčik.

Až teraz si uvedomujem, že tie dúhy boli vlastne dve: jedna živá dole a druhá hore na oblohe. A stredom oboch bolo Slnko Ježiš a Mária, jeho presvätá Matka. Boli tam! Určite!

Jozef B.

...Ako často sa stretám s krížom. So svojím alebo s krížom blížneho. A každý je úplne iný. Každý prináša so sebou novú príchuť trpkosti, novú obetu, nové ťažkosti, s ktorými zápasím...Je to ako začarovaný kruh. Jeden kríž sa skončí, stretám iný. Obíšť sa nedá.

Aj Ježiš ho niesol. Ako prvý, sám. Nie pre seba, ale pre mňa. Odnesol za mňa to najťažšie. Obetoval sa za mňa a ja som ho opustila, zradila, vydala na posmech, do rúk nepriateľa, na smrť...akoby toho nebolo málo, pribudlo mu odo mňa ešte zopár pľuvancov do tváre, úderov do tela, no najviac som zasiahla srdce. Ono ma milovalo a ja som Ho zabila. Zabila som lásku. Stratila som svojho Otca, domov...

Teraz ľutujem. Mnohí vravia: neskoro! Nie, nie je neskoro. Pozri, kto ma volá! Je to On. On na mňa nezabudol. Aj cez to všetko odvrhnutie a nepriatie ma miluje. Miloval ma i v najťažších mukách, keď zomieral. Cítis aj ty tú páľavu, čo za mňa planie v Jeho srdci? On mi odpustil. Jeho milosrdná láska zaliala moju dušu, aby mohol na Jeho slávu vykvitnúť nový kvet. A On dá zakvitnúť i vyprahnutej pústi. On, ktorý premohol smrť a príde v sláve, prinesie pravú vlahu pre moju dušu.

Dnes smiem niest i ja svoj kríž. Už nie s trpkostou, s neistotou, ale s radosťou a odovzdanosťou sa do Jeho rúk. A kríž nie je ťažký. Uzdravuje moje srdce, otvára moje oči, v ťažkostach nachádzam úľavu v Jeho milosrdenstve. A On ma neopustí. A hoci bremeno neodoberá, podopiera plecia. Aj keď padnem, keď ho znova raním svojím hriechom, vždy kráča vedľa mňa a čaká. Čaká, kedy mu dovolím prejsť bránami srdca, kedy stlačím kľučku dôvery, aby mohol začať pôsobiť v mojom živote.

A keď prídu búrky a temnoty, mocnejšie sa priviniem ku krížu a v jeho objatí stisnuté pery šepkajú: Ježišu, dôverujem v Teba! Slza padá k srdcu a ja ďakujem za verného a milujúceho priateľa.

A čo ty? Už si mu podčakoval za to, že ťa miluje, že ti otvoril bránu do neba? Ešte nie je neskoro. Ale neodkladaj to, urob to hned. Pán ťa môže povolať ešte dnes večer...

(úvaha)

Veronika Chvátalová

Vašim perom

"O Závodznoch"

Verili by ste tomu, že sa vám niekedy v živote môže stať, že sa zrazu ocitnete na opačnom konci sveta? Dokonca celkom neplánovane, za pár týždňov na konci jedného teplého leta kráčate popri nádherných borovicových lesoch po slnkom vyhriatom piesku stovky kilometrov od svojho rodného hniezda na mieste, o ktorom ste pred tými pár týždňami ani netušili. Napriek tomu však veľmi rýchlo zistíte, že nie ste na dovolenke pri mori. Našeplká vám to už nevšedné pomenovanie vášho nového domova. Názov prezradí, že vás čaká kopa práce, aj keď nie ako si mnohí vaši známi pri jeho prvom počutí myslia, vo fabrike pri bežiacom páse. Stávate sa pozorovateľom a zároveň aktérom miestneho diania.

Na novom mieste objavíte zohratú miestnu komunitu, z radu ktorej typom výzoru vyčnievate, preto ste miestnym známy oveľa skôr, než oni vám. Vzájomné poznanie sa členov miestnej komunity vám udrie do očí, pretože vo svojej domovine ste boli zvyknutí na anonymitu (doma pre vás nebolo možné spoznať osobne všetkých 80 tisíc spoluobčanov).

Ked' sa márne snažíte po niekoľkých týždňoch zorientovať v tom množstve nových tvári, môže sa vám veľmi ľahko stať, že si pomýlite miestneho dobrodinca, ktorý vám pomáhal pri „zabývaní sa“, hoci aj s prezidentom. Zist'ujete, že niektoré tváre sa na seba ponášajú viac než iné, a tak odhalujete zaujímavú splet' príbuzenských vzťahov, na odlišenie ktorých niekedy nestačia ani priezviská.

Reči v hrubých rysoch rozumiete, aj keď na niektoré špeciálne výrazy by ste potrebovali slovník, ako napríklad na slovo „í“, ktoré je vo vašej materčine iba písmenom, alebo na viacznačné výrazy, napr. „kočka“. Našťastie vás už vaši 10-14 - roční odborní pedagógovia naučili zázračné slovíčko „čeho?!“, pomocou ktorého sa „porád“ všetko dostane na pravú mieru. Napriek tomu cítite maličkú ujmu za to, že miestni obyvatelia rozumejú viac vám než vy im. Kultúra vašej domoviny sa od kultúry danej krajiny odlišuje len v

maličkostiac. Za zmienku snáď stojí len spôsob stolovania a dopravy. Podľa miestnych zvykov tam môžete celkom pokojne zajedať slanú polievku lekvárovými buchtami, šiškami či kysnutým koláčom. Nik vás pritom nebude obviňovať z nevychovanosti. Zároveň objavíte výhody dvojkolesového, na miestnych komunikáciách vysokofrekventovaného dopravného prostriedku, ktorý je ekologický a ekonomický súčasne, v podmienkach vašej domoviny však nevyhovujúci kvôli fyzickej náročnosti pri prekonávaní omnoho členitejšieho terénu.

Napriek vašej odlišnosti vás napokon miestne spoločenstvo akoby prirodzene prijme medzi seba a vy sa mu cítite byť vdŕační za ľudskosť, ktorú prejavilo...

A tak vdŕaka nej ani necítite, že ste sa ocitli na opačnom konci sveta.

Lux

Kedy konečne bude fungovať pastoračné centrum?

V jeden letný prázdninový večer vybrala som sa na svätú omšu. V parku okolo kostola sa pohybovalo niekoľko detí. Na bicykloch lietali po chodníkoch a po tráve. Na schodoch pri zvonici posedávalo asi desať 6 až 16-ročných detí. V kostole sa modlili staré ženy ruženec. Do ticha kostola vnikal hurhaj detí. "A prečo nejdete do vnútra?" "No, my nemôžeme." "Prečo tu sedíte?" "Strýc farár nám dovolili." "Aj behať a kopáť loptu okolo kostola, pozerať škaredé obrázky v časopisoch? Aj robiť špinu na schodoch, rozhadzovať kamienky, čo slúžia na okrasu? Keby ste milé deti išli najskôr na sv. omšu, a potom si pobežali po parku, je to dobre. Ale toto?" Postávajú okolo kultúrneho domu, pohostinstiev, v búdkach na autobusových zastávkach. Záhal'ka je matkou všetkých nemravností.

Pred takými päťdesiatimi rokmi bol život inakší. Deti trávili viacej času s rodičmi. Rodičia boli zamestnaní väčšinou v obci alebo doma vo svojich dvoroch, záhradách.

Ked' sa deti hrajú niekde na ulici, sú vyháňané s tým, že zničia trávu, ked' idú behať na ihrisko, "zavadzajú" starším futbalistom.

Ďalšia možnosť trávenia voľného času - DROGY. Počula som o tom, že už aj do našej dediny dorazila táto pliaga. My rodičia a starí, rodičia bud'me ostrážení! Všímajme si, čo robia naše deti a vnuci! Ked' už nadávame a hneváme sa na tie cudzie deti, nech už je to konštruktívne nadávanie!

Aby aj o nás platillo to Šalamúnovo pravidlo:

„KORUNOU STARCOV SÚ ICH SYNOVIA“.

Zlata

Spoločenstvo veriacich rodín v Závode

Každý, kto chce duchovne rásť v Pánovi Ježišovi, skôr či neskôr začne túžiť po spoločenstve. Po spoločenstve ľudí rovnako zmýšľajúcich, ktorí ho nielen pochopia, ale i povzbudia a pomôžu mu v duchovnom raste. Takito ľudia sú i v Závode.

Už vyše roka sa pravidelne stretávajú veriacie rodiny našej farnosti. Sú to spontánne a priateľské stretnutia naplnené radosťou a túžbou po Božom slove, ktoré sa konajú na fare alebo v rodinách nášho spoločenstva. Hlavnou téhou programu je katechéza nášho duchovného otca Petra, ktorou nás oslovuje, formuje a podnecuje náš duchovný rast. Atmosféra spoločne prežitých chvíľ je uvoľnená, oživená spevom a hrou na gitare. Deti sú zväčša tvorcami svojho vlastného programu. Naše stretnutia zakončíme vždy spoločnou modlitbou a požehnaním nášho duchovného otca do nastávajúcich dní. V prázdninových mesiacoch boli naše stretnutia úzko spojené s letnou prírodou. V rámci spoznávania kresťanskej kultúry sme navštívili zrúcaninu starobylého gotického kláštora Kataríny, nedaleko Naháča. Spoločne sme prežili príjemné nedelňné popoludnie v peknom prostredí očarujúcej prírody. Už druhýkrát sme organizovali stretnutie veriacich rodín nášho farského spoločenstva v areáli Poľovníckeho združenia na Šišolákoch, kde po katechéze nášho duchovného otca program pokračoval opekaním a grilovaním. Náš spev oslavujúci Božiu lásku sa rozliehal okolitou prírodou. Deti naplno prežívali radosť z pobytu v prírode rôznymi hrami a sút'ažami. Priateľstvo, spoločné zdieľanie, záujem, radosť a smiech, ktoré sa stali neoddeliteľou súčasťou našich stretnutí, sú pre nás darom a vzájomným obohatením.

Týmto pozývame i Vás ostatných, ktorí túžite po spoločenstve, pridať sa k nám. Budeme veľmi radi, ak naše spoločenstvo, o krem duchovného rastu, bude rásť i počtom jeho členov.

Alena Pavelková

Richard Hollý

Svitaníčko

Hádanky na pobavenie

1. Ako sa pozdravia dvaja pápeži ,keď sa stretnú?
2. Ktorý svätý má na chrbte zuby?
3. Ktorý svätý má chvost?
4. Ktorý svätý má tri uchá?

Súťažná tajnička

1 .	2 .	3 .	4 .	5 .	6 .

1. Meno apoštola, ktorý neveril, že Pán Ježiš vstal z mŕtvych.
2. Apoštol, ktorý zradil Pána Ježiša za 30 strieborných.
3. Ktorá je prvá najpotrebnejšia sviatosť.
4. Na čo premenil Pán Ježiš vodu v Káne galilejskej.
5. Spoločenstvo, ktorého viditeľnou hlavou je pápež.
6. Meno apoštola, ktorý sa stal pápežom.

Súťažné „Desatoro Božích prikázaní“

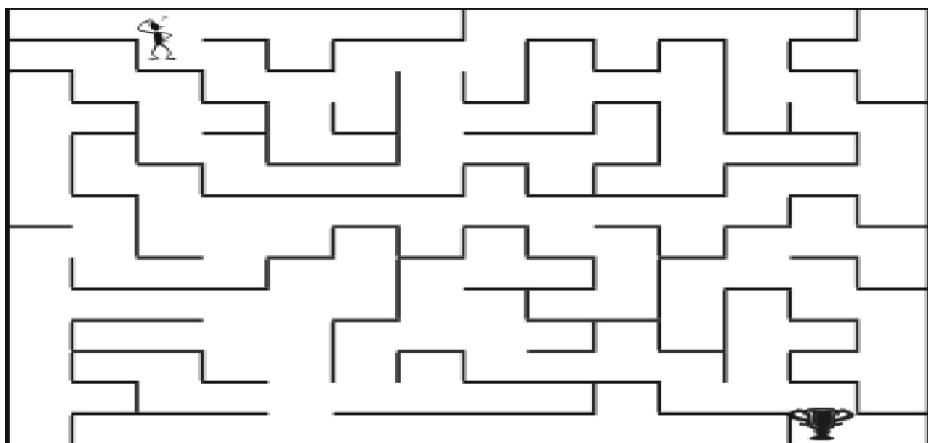
1. Ja som Pán, tvoj Boh! Nebudeš mať okrem mňa iných _____, ktorým by si sa klaňal.
2. Nevezmeš Božie _____ nadarmo.
3. Pamäтай, že máš svätiť _____ dni.
4. Cti svojho otca a svoju _____.
5. _____.
6. Nezasmilníš.
7. Nepokradneš.
8. Nebudeš krivo svedčiť proti svojmu _____.
9. Nebudeš žiadostivo túžiť po _____ svojho blízneho.
10. Nebudeš túžiť po majetku svojho _____.

Hra pre toto číslo:

Presný rozkaz

Hráči sú v kruhu. Uprostred je veliteľ. Velí a precvičuje cviky. Ostatní plnia jeho rozkazy, len keď je pred ukonom povie: "Kubo káže ..." Keď chce ukončiť, tiež povie "Kubo káže dosť." Keď povie len "dosť" hráči musia pokračovať v úkone, lebo rozkaz neznel presne.

Pomôž kamarátovi nájsť cestu k poháru.

Správne odpovede dávajte do krabice „SVITANIE“, ktorá sa nachádza v zadnej časti kostola. Odpovedajte len na tajničku a súťažné "Desatoro božích prikázani". Pre výhercov máme pripravené zaujímavé ceny.

Tam-tam

Pospájaním písmen vzniknú slová, ktoré majú niečo spoločné s

H u b
o a l
c i

B a b
i i

K ž
í r

V i
a e

J ž š
i E

l
A e l j u
a

M l d b
t a o
i

Hádanky na pobavenie - správne odpovede:

(sv. Florián, drží konvu v ruke a to tretej ruke má v ruke)

(duch Sväty, keď ho malujeme v podobe holubice)

(sv. Jozef, keď má prehodenú plítku cez plece)

(nijako, pápež je len jeden)

Závodské zvony alebo "toto ste čuli?!"

Pradená

Strýc Macej sedeli na dvore na lavičke a pofajčievali. Do fajky napchali "z pakle" posledný tabak. Aj trochu borovičky by nezahodli, ale kde na ľu vziať?! Rozmýšľali, čo by sa dalo speňažiť. Napadlo im, že Kadlec zo susednej dediny rád odkúpi nejaké pradená.

Vedeli, že u Svákov na povale sušia ešte konopné aj ľanové pradená. Išli a pári si ich do "mjecha" zobrať a zaniesť predaj. Krátko nato sa strýc Svák pobrali na druhý svet. V noci strýc Macej nemohli zaspať, svedomie ich hrázlo. Zrazu počuli na povale veľký buchot ("asi kočky sa naháňajú") pomysleli si, ale dostali veľký strach a kričali: "Duchu, došeus proti pradená? Ale já už ich nemám, sú v Levároch u Lopaty."

Nevesta nespala, počula to a ráno povedala svokre. Tetka zobrať strýca do parády a museli s pravdou von. Zohnali pradená a strýcoví prikázali, aby ich ešte pred pohrebom zaniesli naspať. Strýc si však pristali a ešte na svitaní odišli pradená vrátiť. Hodili ich do maštalného "gánku" a zamrmlali:

"Tu máš svoje pradená, v noci mi daj pokoj a do domu mi už nelez!"

Z.H.

PO ZÁHORÁCKY

„Ty, Francku, a tebje nevadí, že tá tvoja Marka kokce!“

„Ale aňi né, šak to má aj výhody.“

„A jaké, prosím, t'a?“

„No, napríklad, ked sme spouem v šenku, než ona poví: „Franto, nepi!“
já mám v sebe už štyri púdecáky!“

***

„Pane dochtore, poradzte mi, co mám robit, abych schudua?“

„Trocuhu cvičit, tecičko!“

„A jaký cvik mi odporúčate?“

„No, oprobujte sa trikrát deňe odstrkovat od stoua!“

***

„Pamatáš, súsede, ked sa v šenku naposledy strhua bitka, vybjehue sem ven, vytrheu sem...“

„Pamatám, Dežo, veruže sa pamatám! Vybjeheus ven, vytrheu sis v puoce jednu uatu a spravius v ňem dzíru, abys mjueu kady utécit!“

***

„Ale strýcu!“, rozčuluje sa Janek, ked odevzdává stracenú peňaženku jejímu majiteľovi strýcoví Ferovi. „Dávate mi enem sto korun nálezneho a v peňaženke byuo dvacet'isíc! Nezdá sa vám to máuo?!“

„Ale čovječe, ty možeš byt rád, že sem tú peňaženku vúbec straciu!“, nedajú sa strýc Fera.

Bola nedel'a ráno a ja s mojou rodinou sme sa chystali do kostola. Svätá omša prebiehala a ja som cítila vieri, veľa viery. Prišli farské oznámy a pán farár oznámi, že mladšia generácia bude mávať na fare stretnutia. Ja som na ne začala chodiť a celkom ma to baví. Pýtate sa prečo? Dievčatá, ktoré sa o nás starajú, nám čítajú z časopisu Rebrík. Tam sa dozvedáme, čo je to Sväté písma a kto ho napísal. Hráme sa rôzne hry, spievame a modlíme sa. Ked'že tento rok sa pripravujem na prvé sväté prijímanie, budem sa viac modliť k Bohu a učiť sa oňom.

Ana záver jedna hádanka z nášho stretnutia.

Viete, aké oči mala Panna Mária?

Presnú farbu nevieme, ale vieme, že dobré a milosrdné.

Marianna Potočňáková, 8 rokov

Veľká noc a počítačové hry

Dajú sa vôbec skíbiť tieto dve veci? To je ťažká otázka. Pre niekoho, kto nie je častým návštěvníkom nedelnej omše, je tento problém veľmi jednoducho riešiteľný. V nedel'u o 10.30 zapne komp (tak sa hovorí počítaču) a hrá hry tak dlho ako len môže. Človek hlboko veriaci tiež nemá dilemu. Jednoducho nechá ten „krám“ tak ako je a ide do kostola. Lenže ako má riešiť situáciu ten, kto nechce uraziť Ježiša Krista, a predsa by radšej sedel doma za počítačom? Tu už to nie je také ľahké.

Rodičia a príbuzní ho nabádajú, aby sa s nimi šiel pomodliť. Jeho kamaráti zasa radia, aby sa nezaťoval nejakým kostolom, ktorý už aj tak patrí staršej generácii. Čo teraz? Má sa mladý človek držať rád starších alebo mladších? Má íst' do kostola alebo hrať hry ďalej? Počítače sú vždy o krok vpred a to najmä preto, lebo mladí ľudia len ťažko nachádzajú zmysel v počúvaní evanjelia, kázni a prijímaní tela Božieho. Je predsa len zábavnejšie zostať v pohodlí domova, sedieť za počítačom...

Ja si myslím (aj napriek tomu, že sa mi niekedy tiež nechce íst' do chrámu), že obetovať hodinku pre Boha nie je žiadna záťaž a človek by sa za to určite nemal pred rovesníkmi hanbiť. V kostole, aj keď to tak na prvý pohľad nemusí vždy vyzerat', sa určite nájde niečo poučné a zaujímavé aj pre ľudí, ktorí doň nechodia často, alebo vôbec. Poučenia a zaujímavé názory môže človek nadobudnúť aj v kostole a nielen v partii. Blíži sa Veľká noc a s ňou spojené slávnostné obrady. Skúsme sa vybrať niekedy do kostola aj bez toho, aby nás ustavične niekto nútíl a pod'ime nabrať nových sôl do ďalších dní. Hry zatiaľ určite počkajú. Počítače a kostoly môžu do seba zapadnúť. Stačí len jedna vec: chcieť sa stretnúť s Bohom v jeho chráme.

Adam Potočnák, 12 rokov

Perly zo života svätých

Sv. Gemma Galgani, panna

11.apríl

Narodenie

Gemma Galgani sa narodila 12. marca 1878 v dedine Camigliano , blízko mesta Lucca , v strednosevernom Taliansku. Jej otec, Enrico Galgani , bol lekárnik a vzdialený príbuzný sv. Jána Leonardi. Gemmina matka, Aurelia Galgani , bola tiež vznešeného pôvodu. Gemma mala siedmich súrodencov: bratov Carlosa , Guida , Ettoreho , Gina , Antonia a sestry Angelinu a Giuliu . Bola štvrtým dieťaťom a prvým dievčaťom v rodine. Nábožní rodičia ju dali pokristiť hned' na druhý deň po narodení. Približne o mesiac neskôr sa celá rodina prešťahovala do Luccy , asi 7 km západne. Tu potom Gemma prežila zvyšok svojho života.

Začiatok nadprirodzeného života

Ked' mala 17 rokov, dostala od príbuzných zlaté hodinky, retiazku a krížik. Aby ich potešila, nasadila si ozdoby, ked' išla von. Lenže ked' sa vrátila domov a dávala si ich dole, zjavil sa jej Anjel Strážny a povedal jej, že jedinými ozdobami Kristovej nevesty môže byť len tŕnie a kríž. Vtedy sa Gemma rozplakala a povedala Ježišovi, že viac nebude nosiť žiadne ozdoby a že ani nebude myslieť na veci, ktoré zaváňajú márnivosťou. Takto sa dokázala úplne odpútať od sveta a túžila už len po jedinom - po Ježišovi. Hovorí:

Začala som cítiť ďalšiu silnú túžbu, neukojiteľnú dychtivosť po utrpení a po zdieľaní bolestí môjho Spasiteľa. Vo svojich nespočitatelných hriechoch som každý deň prosila Ježiša, aby som mohla trpieť viac. "Áno, môj Ježišu," zvykla som sa modliť, "túžim trpieť, a trpieť veľmi pre Teba."

Jednou z rán bolo infekčné ochorenie nohy, ktoré jej spôsobovalo neznesiteľné bolesti. Gemma ich trpeživo znášala a nechcela sa dať vyšetriť lekárovi. Nakoniec však musela posluchnuť. Lekár vyhlásil, že nohu bude musieť pravdepodobne amputovať. Ale najprv sa rozhodol pre operáciu. Začal jej vyškrabávať skazenú kost' a Gemma znášala tieto ukrutné bolesti bez utišujúcich prostriedkov. Ked' si myslela, že to už nevydrží, pozrela sa na kríž a nevydala zo seba ani ston.

Choroba a zázračné uzdravenie

Vtedy za začala cítiť chorá a zakrivila sa jej chratica. Ked' sa vrátila do spustnutého domu v Lucce, jej stav sa ešte zhoršoval. Dlho sa to snažila zakrývať, ale nakoniec k nej privolali lekára. Ten zistil, že ide o infekčné a pravdepodobne nevyliečiteľné ochorenie mozgu. Gemme vypadali vlasy, ochrnula na obe nohy a dokonca dočasne stratila sluch. Bola úplne nevládna a bez pomoci dobrých ľudí sa nevládala ani pohnúť. Táto choroba trvala celý rok. Lekári sa všemožne snažili, ale nič nepomáhalo. Nakoniec sa vzdali a všetci už čakali koniec. Vtedy jej jedná rehoľná sestrička priniesla životopis sv. Gabriela Possenti . Gemma sa k nemu začala utiekať a veľmi si ho oblúbila. On sa jej potom zjavil a vyzval ju, aby sa pomodlila deviatnik k Božskému Srdcu Ježišovmu. Každý deň sa modlil spolu s ňou, a keď sa deviatnik skončil, milosť bola udeľena - Gemma bola ihned a úplne uzdravená. Ked' sa postavila z posteľe, všetci plakali od radosti a dojatia.

Lenže ich bieda narástla do takej miery, že tieto deti žili len z almužny dobrých ľudí, ktorí sa nad nimi zľutovali. Často mali na obed len suchý chlieb a neraz museli ísiť spať bez večere.

Stigmy

8. júna 1899 jej Pán po sv. prijímaní oznámił, že večer jej dá mimoriadnu milosť. Gemma sa ponáhľala domov, zatvorila sa v izbičke a modlila sa. Zrazu sa jej zjavila Panna Mária a povedala, že Ježiš ju veľmi miluje a dá jej veľký dar. Vtedy sa zjavil Pán Ježiš a z Jeho rán vychádzali akoby ohnivé plamene. Dotkli sa Gemminych rúk, nôh a srdca a Gemma hovorí, že keby ju nebola Panna Mária držala prikrytú svojím pláštom, že by spadla na zem a že by zomrela. Keď sa vrátila z extázy, cítila v týchto miestach ukrutnú bolest a až vtedy si uvedomila, že jej odtiaľ tečie krv. Predstavte si toto 21- ročné dievča; zostala zmätená a nevedela, čo robiť. Rany si zakryla najlepšie ako vedela a na rukách nosila rukavice. Hovorí, že od bolesti takmer nemohla stáť na nohách. Tieto stigmy sa jej odvtedy zjavovali každý štvrtok, približne o ôsmej večer a mala ich do piatku, asi do tretej popoludní. Potom sa rany scelili, zahojili a nezostala po nich ani stopa alebo len biele škvŕny. Okrem týchto rán mala Gemme aj ďalšie, ktoré mal nás Pán pri umučení. Bola mysticky bičovaná, takže bola pokrytá hlbokými ranami, často až 1,2 cm. Krv jej stekala až na zem. Ďalej znášala korunovanie trním a na hlave bolo vidieť dierky, z ktorých jej krv tiekla po lícach a krku až na šaty. Okrem toho sa potila krvou a znášala aj Ježišovu trojhodinovú agóniu, keď znášal t'archu hriechov celého ľudstva. Ďalšiu veľkú ranu mala na pleci a ide pravdepodobne o ranu, ktorú Ježišovi spôsobila váha kríza. Táto rana jej spôsobovala také bolesti, že pri chôdzi sa musela podopierať na jednu stranu.

To všetko sa nám môže zdať príliš kruté, najmä, pokiaľ ide o 21 ročné dievča. Ale ona sa na to vždy tešila. Tí, ktorí s ňou bývali, hovoria, že sa na tieto chvíle pripravovala ako na vlastnú svadbu a celý týždeň počítala dni a hodiny, kedy bude môcť opäť znášať Ježišove muky.

Gemma sama hovorí: Ježiš, urob ma podobnou Tebe! Dovoľ mi trpieť s Tebou! Nešetri ma! Všetky tieto rany mala až do chvíle, keď jej to jej duchovný vodca zakázal. Povedal jej, aby prosila Ježiša, aby ju zbavil viditeľných rán. Ona ho ako vždy poslúchla, povedala o tom Ježišovi a skutočne, viac rany nemala. Ale ukrutné bolesti jej zostali, a dokonca ich Ježiš ešte zosilnil.

Gemma zomrela 11.4.1903. Jej posledné slová boli: "Odporúčam svoju úbohú dušu Tebe... Ježiš!" Potom naklonila hlavu a s nebeským úsmievom tíško odišla za svojím Kráľom.

Elena

Na prvej fotke je Enrico Galgani , Gemmin otec; na druhej vidíme malú Gemmu so svojou mamičkou, Aureliou Galgani, rodenou Landi . Je to tesne po jej pobirmovaní (vo veku 7 rokov).

Očistou k spáse, láskou k nádeji

O veľkonočnom tajomstve ako východisku k novému životu hovoríme s ThLic. Ing. Petrom MÁŠIKOM, odb. asistentom Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulty

Ježiš Kristus pred očami sveta prehral, zomrel strašnou mučeníckou smrťou. Bežná história to vníma jednoducho: zomrel človek. Odsúdili ho a popravili. Ako by ste zareagovali pred neveriacimi, pre ktorých Kristus na dreve kríža skončil? pýtame sa nášho pána farára Petra Mášika.

”Pre kresťana je základným kameňom jeho viery celé *mystérium paschalis*, celé veľkonočné tajomstvo Ježiša Krista. Denník *Le Monde* vo Francúzsku v roku 1976 položil otázku: čo by ste robili, keby niekde v Palestíne archeológovia objavili kosti Ježiša Nazaretského? Ja osobne by som jednoznačne odpovedal, že dávam výpoved' na Arcibiskupskom úrade a idem si hľadať nejaké iné povolanie. To znamená, že na fakte Kristovho zmŕtvychvstania je založená kresťanská viera, kresťanská existencia a nádej. Na celom *mystériu paschalis*. Ak by Kristus nevstal z mŕtvych a nebol potupne odsúdený a ukrižovaný, ak by nezomrel a nebol pochovaný, ale keby sa to všetko skončilo v hrobe, nebolo by kresťanstva. Kresťanstvo vyráslo na živej skúsenosti Ježišovho víťazstva nad smrťou, Jeho vzkriesenia. Jeho smrť na kríži je len zdanlivou prehrou, pretože je len nevyhnutným medzičlánkom k definitívному víťazstvu, ktorým je zmŕtvychvstanie. Ako povedali dávno pred nami cirkevní Otcovia, keď Ježiš Kristus zomrel na kríži, porazil diabla. Prečo? Diabol si v tej chvíli myslie, že zvíťazil nad Kristom. Ale to bola práve tá chvíľa, keď Kristus prijatím smrti zvíťazil aj nad smrťou. Smrť bola posledným miestom kráľovstva diabla, kde nebolo vykúpenia. Kristova smrť na kríži sa stala pre diabla jeho totálnou a definitívou prehrou. Cirkevní Otcovia hovorili o tom, že Kristus svoju smrťou nechal diablu prehltnúť pilulku s ukrytým jedom, ktorý definitívne diabla porazil a zlomil jeho moc.“

Je kresťanstvo masochizmom?

V mojej mysli sa mi premietajú mnohé výčitky agnostikov alebo neveriacich ľudí, ktorí považujú kresťanstvo za akési masochistické náboženstvo. Za náboženstvo, ktoré uctieva bolest' a mŕtveho a zničeného človeka, akým bol Kristus. Nehovoriac už o skutočne nevkusných a bohorúhačských vyjadreniach a obrazoch, ktoré sa sem-tam aj v dnešnej kultúre v rámci slobody, ktorú nám Boh dal a ktorú si tak žiarivo vážime, vyskytujú. Bolesť. V prvom rade bolesť preto, lebo dejiny ľudstva sú tiež dejinami bolesti. Bolesť preto, aby azda nikto nikdy nemohol povedať, že toto Kristus nepretrpel, toto Kristus necítil, aby Kristus sa mohol solidarizovať s každým jedným trpiacim človekom. Aby každý človek sa mohol ku Kristovi v dôvere utiekať a vidieť v ňom solidarizujúceho sa brata. Zaiste, že Kristus neprežil zas všetky možné druhy bolesti, ale o to tu nejde. Myslím si, že intenzita Jeho fyzických i duchovných bolestí bola taká, že už žiadnený iný človek intenzívnejšie nikdy netrpel a trpieť nebude.

V jednom koncentračnomtábere sa väzeň rozprával s druhým a pozerali cez okienko, ako vonku nacisti likvidujú desiatky väzňov. Strieľajú do nich a oni umierajú.

Jeden z nich sa neveriacky opýtal toho druhého: "Povedz mi teraz, kde je Ježiš Kristus? Kde je teraz Boh?" A ten druhý mu odpovedal: "Vďaka tomu, že som kresťan a verím v Kristovu smrť a utrpenie, verím, že Kristus je teraz tam vonku, solidarizuje sa s tými, ktorí zomierajú a svojím spôsobom s nimi zomiera a trpi. Kristus sa solidarizuje s trpiacim ľudstvom." Nesmieme ani zabúdať na to, že bolest' ako taká je zase následkom hriechu, a preto Kristus chce na seba vziať všetky následky hriechu. On sám nemal žiadneho hriechu, ale vzal na seba našu ľudskú prirodzenosť poznáčenú hriechom. Aj prirodzenosť schopnú bolieť. Bolesť a utrpenie je to veľmi ťažká otázka, na ktorú si každý musí odpovedať sám a hľadať, aký zaujať postoj a ako priať bolest'. Myslím si, že bez bolesti a bez utrpenia by nás svet bol oveľa horší, ako je. Bolesť a utrpenie je úžasnou cestou k očiste duchovnej, morálnej, ľudskej.

Kristus smrťou víťazí, ale nie pred očami sveta. Keď Kristus nemal záujem verejne ukázať pred farizejmi a Rimanmi, že znova žije, to znamená, že o to väčšia t'archa pripadla na tých, ktorí sú svedkami. Svedkami sme aj my. Aké sú povinnosti a úlohy nás svedkov, aby sme túto smrť správne interpretovali?

Boh je na jednej strane Bohom, ktorý sa zjavuje a dáva spoznávať ľuďom a na druhej strane je to Boh, ktorý sa skrýva. A rovnako aj Ježiš Kristus zjavoval Boha Otca, zjavoval svoje Božie synovstvo, svoju Božiu moc a na druhej strane práve vo chvíli smrti na kríži najviac bolo ukryté jeho Božstvo. Bol to vrchol Jeho potupy, zdanlivá prehra. Ako by v tej chvíli mali pravdu pokušitelia zdola, ktorí ho vyzývali s iróniou: „Zostúp z kríža, ak si Boží Syn“. Ježiš je teda konečný zjaviteľ Božej vôle a Božej tváre. On zavŕšuje zjavenie a v ňom ono dochádza k naplneniu. Ale vo chvíli ukrižovania akoby Boha úplne skrýval a najviac posúval opäť do temnoty. To je logika Božia. Ja som na to vymyslel slovenské pomenovanie: svetlo temna. Pretože Boh sa nám nemôže len neustále zjavovať a dokazovať svoju existenciu, lebo by nám potom bral slobodu. My ľudia dneška si tak veľmi vážime našu slobodu, a tak neradi chceme niečo priať nasilu, len azda silou toho, že nás niekto iný presviedča. Človek dneška chce mnohé veci aj overiť, keď niečomu uverí, chce na to sám prísť. A Boh vo svojej logike vždy chce mať pred sebou partnerov dialógu, preto chce mať ľudí, ktorí v neho uveria. Ale viera bez slobody neexistuje. Viera môže byť vždy len slobodným odovzdáním sa Bohu v láske a je vrcholným aktom slobody človeka. Ak by mi Boh dal príliš veľa argumentov na to, že existuje, musel by som nevyhnutne uznať túto existenciu a tým by som nemohol veriť. A neboli by som slobodný veriť. A teda neboli by som slobodný ani odmietnuť. Boh vo svojom tajomnom pôsobení účinkuje vždy tak, aby človeku nechal dostatočný priestor na prijatie ale i na odmietnutie jeho ponuky. Na jednej strane dáva nám vždy dostatočne veľa argumentov, aby sme uverili a aby sa naša viera javila pre nás samých a pre druhých ako viera rozumná a odôvodnená, ale na druhej strane dáva dostatočný priestor aj pre pochybovačov a ateistov, aby aj oni mohli urobiť svoje slobodné rozhodnutie.

Cirkevné spoločenstvo je nositeľom Kristovho utrpenia a vykúpenia. Ako vidíte práve zodpovednosť nás kresťanov za to, čo sme prijali a čo máme odovzdať, aby kresťanstvo preniklo do celého sveta?

Je to zodpovednosť, ktorú by mal každý kresťan cítiť. Nemala by byť zdrvujúca, zotročujúca, ale určite je veľká a mala by každého nanajvýš motivovať, aby bol apoštol a misionár.

Bohužiaľ, dnes vidíme zástupy kresťanov, ktorí strácajú tohto apoštolského a misionárskeho ducha. Tvoria si náboženstvo podľa seba, podľa vlastného receptu. Náboženstvo často zostáva v subjektívnej sfére, privátnej, čisto osobnej a ako také má byť vraj zdrojom zvláštnych mysterióznych vedomostí alebo dojmov, skúseností, zážitkov. U mnohých kresťanov sa už úplne vytratila zodpovednosť za ohlasovanie Krista druhým ľuďom. To však vždy Cirkvi patrilo a patrí. Vedľa Katolícka Cirkev znamená, že my katolíci vlastníme niečo, čo patrí všetkým. Katolícky neznamená sektársky, partikulárny, uzavorený, zredukovaný. Katolícky znamená podľa obsahu slova niečo, čo je univerzálné, všeobecné, čo je také silné, také úplné a také kompletné, že sa už nedá ničím doplniť a čo je určené, aby sa ohlasovalo všetkým. Bohužiaľ, mnohí kresťania sa dnes nechali uspať. Myslia si, že všetky náboženstvá sú si rovné, že všetky náboženstvá sú v podstate inými cestami, ktoré smerujú k tomu istému bohu. Toto však nie je pravda. Pevne veríme, že jediným prostredníkom medzi Bohom a ľuďmi je Ježiš Kristus a Jeho posolstvo spásy a dielo vykúpenia. Je to Jeho veľkonočné tajomstvo nie pre Židov ani pre apoštолов a ani pre kresťanov, ale pre spásu celého ľudstva. A v nikom inom niet spásy iba v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi. Je to univerzálné dielo spásy. Katolícka Cirkev má v sebe všetky prostriedky, ktoré jej Ježiš dal, plnosť prostriedkov, plnosť zjavenej pravdy, ale aj plnosť milosti, ktorú obsahuje a ktorá nie je jej plnosťou, ale plnosťou Kristovou. Lebo Kristus za ňou neustále stojí napriek hriechom jej členov, hriechom tých, ktorí ju tvoria. Ona je neustále zodpovedná za to, aby bola misionárska. Aby si nikdy túto pravdu nenechala pre seba. Keď hovoríme všeobecne o Cirkvi, každý si môže založiť ruky. Všetci, ktorí sme členmi Cirkvi, sme jej živými údmi, preto každý jeden kresťan kdekoľvek sa nachádza, ak chce byť katolíkom, má a musí byť apoštolom, misionárom. Ak má byť apoštolom a misionárom, neznamená to, že sa musí postaviť na roh ulíc a kázať, keď už mu to farári nedovolia v kostole. Nie. Toto poslanie byť apoštolom a misionárom neznamená len niekoho vyučovať, len priamo kázať Božie slovo. Sme apoštolmi a misionármi Ježiša Krista, Jeho spásy a lásky, zmierenia medzi Bohom a ľuďmi a medzi ľuďmi navzájom. Sme apoštolmi všetkým, čo robíme. Každou voľbou nášho života, každým rozhodnutím, trebárs aj hlasovacím lístkom pri voľbách alebo spôsobom, akým viedieme našu rodinu, ako sa k sebe navzájom správame. Jednoducho, každý má byť misionárom tam, kde je a spôsobom, ktorý je mu vlastný a ktorý mu patrí.

S pánom farárom Petrom Mášíkom sa rozprával Ladislav Hvízdoš

Prvé výročie úmrtia pápeža Jána Pavla II.

**Tisíce kresťanských pútnikov prichádzali do Ríma, aby si pripomenuli
prvé výročie úmrtia pápeža Jána Pavla II.**

**Na spomienkových podujatiach, ktoré sa začali v nedeľu modlitbou pri
sviečkach na vatikánskom Námestí sv. Petra, sa podľa polície zišlo
najmenej 100.000 veriacich, z toho asi 15.000 z Poľska. Skončilisa v
pondelok omšou na tom istom námestí. Na oboch podujatiach sa
zúčastnil súčasný pápež Benedikt XVI.**

**V nedeľu popoludní tisíce ľudí na Námestí sv. Petra spievali, modlili
sa, počúvali básne a niekdajšie prejavy Jána Pavla II. O 21.00 h sa v
okne, odkiaľ sa veriacim zvykol prihovárať bývalý pápež, objavil
súčasný najvyšší predstaviteľ katolíckej cirkvi, aby s nimi spoločne
odrieval ruženec. Následne krátko prehovoril k pútnikom presne v
čase, keď zomrel Ján Pavol II.**

RODINA Sedembolestnej Matky Panny Márie.

Miesta, časy, ľudia a udalosti, to sú súradnice okolo ktorých sa rozvíjajú naše veľké i malé dejiny. Dejiny ľudí s ich silami, slabosťami i hriechmi boli akýmsi ľudským materiálom na utváranie dejín spásy na ich výstavbu, premenu a záchranu v našom Spasiteľovi Ježišovi Kristovi. Prečo si božský Architekt dejín spásy vyvolil práve ŠAŠTÍN s jeho konkrétnymi podmienkami a rozmermi ako jednu z dôležitých pevností a oporných bodov dejín, prečo má s ním až dodnes svoj spásosnosný plán? Prečo práve Šaštín a Sedembolestná?

V čase keď vznikol Šaštín ako osada bola u nás ranná feudálna spoločnosť. Územie Šaštína bolo osídlené už od druhej polovice 10. storočia. Šaštín pochádza z maďarského slova „sás“ Šašin, trstie.

Maďarsky sa osada nazývala ŠASWAR. Nemecky SCHOSSBERG, latinsky SSASSIN. Naši predkovia zažili bolest, hrôzu zničením vyspelej Veľkomoravskej ríše 906, tatárskym vpádom v roku 1241 od konca 14. storočia začali do Európy vnikat mocný a dobre organizovaní barbari vo forme tureckej moci. Uprostred zabijania plienenia a lúpežníctva sa v roku 1564 v Šaštíne začalo čosi bezvýznamné, zdanivo bezvýznamne. Malo to však postupne hlboko poznačiť dejiny a život ľudí v tomto ľažkom období.

Istého dňa sa Angela Bakičová so svojím manželom Imrichom viezla v uzavretom koči nazad do svojho kaštieľa v Šaštíne. Cestou si manželia veľmi ostro vymieňali názory. Skončilo sa to až tak, že Imrich Cobor kázať zastavíť a celý červený od hnevu vykázal manželku i so služobnou z koča. Kočič šibol do koní a uháňal s gráfom do kaštieľa.

Pre Angelu to bola veľká urážka a poníženie. Také niečo sa v prítomnosti služobníctva nestávalo. Urážku však prijala a odpustila. Dobre poznala svojho

manžela. Mal panovačnú povahu a neznášal protirečenie. Rýchlo v ňom vzplanul hnev a tvrdo presadzoval svoj názor. Trápila ju však neistota, čo bude nasledovať doma a aké to bude mať následky pre ich ďalší rodinný život. Zmocnila sa jej úzkosť a smútok. Bola však veriac a východisko hľadala v modlitbe. S pláčom sa obrátila na Ježišovu bolestnú Matku. Tak to robievala v ľažkých chvíľach aj predtým. Ba dala aj slub, že ak zavladne v ich rodine opäť pokoj a láska, dá urobiť sochu Sedembolestnej Panny Márie a umiestniť ju na to miesto, kde potupená musela vystúpiť z koča. Slub mal byť prejavom úcty a vdăčnosti za milosť, ktorú si prosila a socha mala slúžiť aj ako pamiatka na to, čo sa prihodilo. A pomoc prišla bleskúrychlo. Koč sa vrátil a kočič zastal. Manžel odkázal Angele, že koč je pre ňu. Panovačný a hrdý Cobor akoby bol na povel zmäkol, chcel odčiniť krvidu a vrátiť svojej manželke pred služobníctvom česť. Bolo by sa sice žiadalo, aby sa pre ňu vrátil osobne, no čiastočne to napravil tým, že jej šiel naproti k bráne kaštieľa. Tu ju privítal, pomohol jej vystúpiť z koča, poprosil ju o odpustenie a viedol ju do domu. Jeho predchádzajúca zlosť sa zmenila na jemnosť a lásku. Dal Angele čestné slovo, že čosi podobné sa už nezopakuje. V rodine zavláadol pokoj a láska.

Angela sa manželovi zdôverila so svojím sľubom. Nevytýkal jej no naopak, nástojal, aby ho čím skôr splnila. Deň sa pre nich skončil tak, ako odporúčal prvým kresťanom sv. Pavol: Slnko nech nezapadá nad vaším hnevom.

Vznik pútnického miesta v Šaštíne je spojený s nedorozumením medzi manželmi a zároveň s oddanostou a dôverou k bolestnej Matke Ježiša Krista o záchrane našich duší, rodín celého národa.

Od roku 1732 sa zo Šaštína stáva jedno z najväčších pútnických miest v strednej Európe. Panna Mária sa tu sice nezjavovala ako neskôr v Lurdoch, alebo vo Fatime, ale Panna Mária sa v Šaštíne, zjavovala milošťami a uzdraveniami. Kniha „uzdravení a zázrakov“ je uchovaná a archivovaná dodnes. Dnes žijeme na začiatku tretieho tisícročia s jeho radostnými i tragickými problémami. Aj s bolestou, zlom smrťou, násilím, ktoré narastajú, hoci pred nimi utekáme. Spoločenstvá Panny Márie jestvovali už v 18. storočí. V zápisnici z diecésznej vizitácie je uvedené, že pri chráme Sedembolestnej Panny Márie pre všetkých veriacich. Pápež Klement XIII ho obdaril rozličnými odpustkami a duchovnými výhodami.

Na toto združenie chce nadviazať i spoločenstvo, ktoré sa formuje: Rodina Sedembolestnej Panny Márie. Jej duchovnú formáciu vedie don Ernest Macák, salezián autor knihy „Naša Sedembolestná Matka“. Z nej bolo čerpané i pri spracovaní tohto článku. Úloha tohto nádherného kresťanského spoločenstva je, aby sme vo svojich rodinách, farnostiach boli nápmocní

Cirkvi pri rozširovaní a rozmnožovaní Úcty, Dôvery A LÁSKY k Sedembolestnej Panne Márii Patrónke Slovenska. Sírili historické dedičstvo tohto významného pútnického miesta a aktívne sa podielali na organizovaní púti do Šaštína. Preto voláme a pozývame i Vás drahí bratia a sestry z farnosti Závod do tohto radosného spoločenstva Rodiny Panny Márie Sedembolestnej, ktorá sa stretáva každú prvú sobotu v mesiaci v bazilike na svojej duchovnej formácii. V máji pripravujeme zasvätenie k Sedembolestnej Panne Márii. Azda vyrastie v Šaštíne nová éra púti. Pápež Ján Pavol II. na svojich apoštolských cestách naznačil, že cesty za Pannou Máriou a jej Synom majú korene v ľudskej prirozenosti v jej sociálnej a náboženskej hĺbke. Prosme našu drahú Patrónku, aby nás prevádzala, aby nás učila ako máme tu na tejto zemi žiť opravdivý život v Bohu. Ona nás čaká v Dome svojho Syna v Šaštíne.

Deo Gratias.

Zapísala

Alena Bartalová

Kláštorné námestie okolo roku 1886

Interiér baziliky v roku 1942

Povodeň v roku 1945

Bazilika s kláštorom dnes

Našej farnosti bol doručený list

Drahí veriaci z farnosti Závod.

*Pred milostivou sochou
Sedembolestnej Panny Márie
sme sa dňa 20. marca 2006 modlili za vašu farnosť.
V kresťanskej láske
veriaci zo Šaštína*

A toto je naše poděkování...

Drahí veriaci šaštínskej farnosti!

Zo srdca Vám d'akujeme za váš list, v ktorom ste nám oznamili, že ste sa modlili za našu farnosť 20. marca 2006 pred milostivou sochou Sedembolestnej Panny Márie v národnej bazilike v Šaštíne.

Úcta k Sedembolestnej je v našej farnosti živá, o to viac nás povzbudil a potešíl váš list. Rovnako aj my vás ubezpečujeme, že sa budeme modlit' za vás a za potreby vašej farnosti počas našej pravidelnej hodinovej štvrtkovej adorácie 6. apríla 2006 vo farskom kostole sv. Michala v Závode, v predvečer „bolestného piatku“, v ktorý sa kedysi slávil sviatok Sedembolestnej Panny Márie.

V Kristovi a Márii

vd'ační veriaci farnosti Závod

FARSKÁ MATRIKA

KRSTY

1. Irena Malíková, pokrstená 12.3. 2006, prijala v ten istý deň aj sviatost' birmovania a prvý krát mala plnú účasť na svätej omši prijatím eucharistie

2. Petra Benkovičová, pokrstená 19.3. 2006

POHREBY

1. Agneša Drahošová rod. Figurová, zomrela vo veku 82 rokov 26.3. 2006, bola pochovaná 29.3. 2006

2. Anna Šrámková rod. Nemcová, tragicky zahynula vo veku 73 rokov 28.3. 2006, bola pochovaná 1.4. 2006

3. Terézia Tomanová rod. Drahošová, zomrela vo veku 78 rokov. 29.3. 2006, bola pochovaná 2.4. 2006

Liga párov páru na Slovensku
"... prostredníctvom prirodzenej regulácie počatia,
k pevnému a zdravému manželstvu."

*predstavuje prostredníctvom manželov Ing. Jozefa a Simony Predáčovcov
kurz Prirodzeného plánovania rodičovstva a symptotermálnej metódy
prirodzeného plánovania rodičovstva.*

Je to metóda, s ktorou súvisí určitý životný štýl na dosiahnutie, alebo predchádzanie tehotenstva na základe poznatkov o príznakoch plodnosti ženy.
Pre koho sú kurzy určené?

Kurzy sú organizované pre každého, kto má záujem porozumieť reči ľudského tela a vyznať sa v zákonitostiach ľudskej plodnosti

Kurzu sa teda môžu zúčastniť manželské páry (alebo len jeden z manželov), snúbenci, profesionáli, ktorí radia druhým lekári, učitelia, duchovní ale aj jednotlivci - slobodní, ktorí predpokladajú, že budú potrebovať tieto znalosti v budúcnosti.

V našej farnosti sa takéto kurzy konali v minulom roku a aj tento rok
vás srdečne pozývame
22.4. 2006 o 9:00 hod. na faru.

Bohoslužby - Veľká Noc 2006

- 13.4.2005 : **ZELENÝ ŠTVRTOK PÁNOVEJ VEČERE**
: sv. omša na Pamiatku Pánovej večere o **19.00**
: eucharistická **adorácia do 22.00**
- 14.4.2005 : **VEĽKÝ PIATOK SLÁVENIE UTRPENIA A SMRTI PÁNA**
: Krížová cesta v kostole o **10.00**
: obrady Veľkého piatku o **15.00**
: začiatok Novény ku sviatku Božieho milosrdenstva
: možnosť adorácie pri Božom hrobe do 21.00
- 15.4.2005 : **BIELA SOBOTA**
: celodenná poklona pri Božom hrobe so začiatkom
o **8.00** so spoločnou modlitbou posvätného čítania
: **Veľkonočná vigília o 20.00**
- 16.4.2005 : **VEĽKONOČNÁ NEDEĽA PÁNOVHO ZMRŤVYCHVSTANIA**
: ranná sv. omša o **8.00** so svätením veľkonočných pokrmov
: slávnostná farská veľkonočná sv. omša o **10.30**
- 17.4.2005 : **VEĽKONOČNÝ PONDELOK**
: sv. omše o **8.00 a 10.30**
- 22.4.2005 : **VEĽKONOČNÁ SOBOTA**
: zakončenie prípravnej Novény ku sviatku Božieho milosrdenstva
- 23.4.2005 : **NEDEĽA BOŽIEHO MILOSRDENSTVA**
: slávostné sv. omše ku cti Božieho milosrdenstva o **8.00 a 10.30**

**V týchto dňoch si pripomíname aj dve dôležité výročia Sv. Otca Benedikta XVI.
To prvé je prozretel'nostné!**

**Na Veľkonočnú nedelu, ktorú bude prvýkrát sláviť ako pápež, oslávi svoje 79.
narodeniny. Narodil sa 16.4.1927 a bol pokrstený na Bielu sobotu.**

**Druhé: 19.4. 2006 si pripomenieme 1. výročie jeho zvolenia za nástupcu sv.
Petrá.**